

Noord-Brabant verdrinkt in natuurwetgeving

Waar een provincie normaal gesproken één vergunningenprocedure hanteert voor haar natuurbeleid, heeft de provincie Noord-Brabant er sinds vorig jaar twee. Dit betekent dubbel zoveel werk voor dezelfde groep ambtenaren. Het gevolg is voorspelbaar: uitpuilende burelen en grote achterstanden. Er zitten momenteel meer dan duizend aanvragen in de molen en de wachttijd is in korte tijd opgelopen van acht weken naar anderhalf jaar.

Geesje Rotgers

Najaar 2010. Vol trots deed een woordvoerder van de provincie Noord-Brabant kond van haar voortvarende nieuwe werkwijze voor de afhandeling van vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet. "Vrijwel overal halen we de gestelde termijn van acht weken", vertelde de woordvoerder toentertijd. De invoering van de provinciale Verordening Stikstof bracht de slagkracht terug in de vergunningafwikkeling. Eindelijk! Hoe anders is de situatie anno 2012. Na één jaar is van die voortvarendheid weinig meer over. Momenteel worden de vergunningen afgewerkt die al in de eerste maanden van 2011 werden aangevraagd. De wachttijd is opgelopen tot bijna anderhalf jaar. "Het duurt vaak al enkele maanden voor onze klanten een ontvangstbevestiging in huis hebben", zegt Chris van der Heijden, directielid en adviseur bij Van Dun Advies. Van Dun Advies is in Noord-Brabant een van de adviesbureaus die veel aanvragen en meldingen verzorgen. Het werk is de ambtenaren over de schoenen gelopen. De medewerkers van het Bureau Natuurverkenningen van de provincie zijn van goede wil, maar kunnen geen ijzer met handen breken. "Wij zijn met te weinig mensen om alle

aanvragen binnen de termijnen af te kunnen werken. Wij hebben hier nog zo'n duizend aanvragen liggen die wij moeten afhandelen", aldus de woordvoerder van het bureau. De provincie is niet blij met de uitspraak van de Raad van State in september 2011. De Raad beoordeelde een dergelijke voortvarende aanpak als onvoldoende en stelde dat alle veebedrijven die in de invloedssfeer van een natuurgebied liggen, een NB-wetvergunning nodig hebben. Dus ook de bedrijven die teruggaan in ammoniakuitstoot. De provincie vond het aanvankelijk voldoende dat die laatste groep zich beperkte tot een melding. Daarnaast oordeelde de Raad dat niet

7 december 2004 de referentiedatum is voor vergunningaanvragen, zoals de provincie stelde, maar dat gekeken moest worden naar de datum waarop het Vogelrichtlijngebied en/of Habitatgebied in Brussel is aangewezen. "Voor sommige Brabantse gebieden was dat al in 1994", weet de provinciewoordvoerder. "Dit vergt voor ons heel veel uitzoekwerk, alvorens we een aanvraag in behandeling kunnen nemen. Door de uitspraak van de Raad van State is de administratieve lastendruk in het provinciehuis vervelend."

Ingewikkelde beoordeling

De beoordelingsprocedure die de provincie

Noord-Brabant toepast, kent enkele eigenaardigheden. Waar veel provincies probleemloos gebruik maken van het rekenmodel Aagro-Stacks, dat door het ministerie van EL&I wordt aanbevolen voor het berekenen van de stikstofdepositie op een natuurgebied, is Noord-Brabant overgestapt op een eigen rekenmodel. De adviseurs van Van Dun Advies zouden graag over dat Brabantse model beschikken om te voorkomen dat de provincie tot andere uitkomsten komt dan het adviesbureau. Dat laatste komt geregeld voor en leidt tot misverstanden en frustraties. De provinciewoordvoerder: "Helaas mogen wij aan niemand een kopie van ons rekenmodel verschaffen

BRABANTSE SAMENWERKING

Bezoekers van het Brabantse provinciehuis in Den Bosch worden welkom geheten door deze gezellige varkensfamilie. De Brabantse varkenshouders deden de sculptuur in 1979 cadeau aan de provincie. Ze symboliseert de van oudsher sterke banden tussen beide organisaties. Die samenwerking is er nog altijd, onder andere op het gebied van het hoofdbreken veroorzakende stikstofdossier.

Foto: GR

omdat wij niet over de rechten beschikken.” Het Brabantse rekenmodel wijkt af van de standaard Agro-Stacks-versie. In Brabant wordt gerekend met afstanden tot 25 kilometer, terwijl Agro-Stacks niet verder gaat dan 10 kilometer. Hoewel de stikstofdepositie op 25 kilometer afstand verwaarloosbaar is en de foutmarge van het rekenmodel boven de honderd procent ligt, rekent de provincie met drie cijfers achter de komma en een drempelwaarde van 0,051 mol/ha/jaar. Wetenschappelijk gezien raakt dit kant nog wal, weten ook de provincieambtenaren. “Maar ook hier lopen wij tegen de uitspraak aan van de Raad van State.”

Dubbele procedure

De tegenslag volledig afgewimpelen op de Raad van State zou niet terecht zijn. De Raad van State heeft Agro-Stacks in een aantal procedures al geaccepteerd als te hanteren rekenmodel, maar desondanks houdt Noord-Brabant vast aan zijn eigen model, wat leidt tot misverstanden met ‘het werkveld’. Verder heeft de provincie ervoor gekozen om haar eigen beleid (de Verordening Stikstof) te handhaven en dus meldingen van veehouderijen te vragen, terwijl deze bedrijven als gevolg van de uitspraak van de Raad van State nu óók een vergunning moeten aanvragen. Dit betekent dat een aanvraag volgens twee procedures wordt beoordeeld. Omdat beide procedures nog niet optimaal functioneren, betekent dit tevens een dubbele portie kinderziekten. De provincie wil de oude schoenen nog niet weggooiën voordat de nieuwe goed zijn ingelopen.

Veel kritiek is er op het gebruik van de depositiebank. Dit is een databank waarin alle ammoniak van gestopte bedrijven wordt opgeslagen. Die ammoniak kan vervolgens worden benut door bedrijven die zich verder ontwikkelen. Op papier is het een mooi idee, in de praktijk schiet de depositiebank tekort. De Brabantse adviesbureaus ontvingen begin dit jaar een e-mail van de provincie met de mededeling dat de depositiebank voor verschillende regio's leeg is. Is dit werkelijk zo of is hier ook sprake van een grote

administratieve achterstand? Begin 2011 werd de depositiebank al tijdelijk gesloten toen er twijfel rees over de juistheid van de gegevens. De controle van alle gegevens was een monsterklus en de vraag of er nog tijd restte voor het bijwerken van de bank lijkt een terechte. Helaas is voor niemand controleerbaar of de depositiebank ‘bij’ is. Ook van de beloofde openbaarmaking van de gegevens in de bank via het internet is het nog niet gekomen. “Vanwege een technisch probleem”, verklaart de provinciewoordvoerder, die V-focus verzekert dat de depositiebank wel up-to-date is. “Wie dat wil checken, is welkom op het provinciehuis om dat te controleren.”

Dat de bank wel erg ‘leeg’ is komt volgens Herman Litjens, specialist ruimtelijke ontwikkeling bij landbouworganisatie ZLTO, doordat de ammoniak van slechts 25 procent van de stoppers in de depositiebank terecht komt. Driekwart van de ammoniak valt dus buiten de bank. “Omdat het dossier dat de gemeente aanlevert niet voldoet aan de eisen die de provincie stelt. Dit is onacceptabel”, aldus Litjens. Hij vindt dat de provincie wel erg gemakkelijk dossiers terzijde schuift. De provincie bevestigt dat slechts een klein deel van de ammoniak van de stoppers wordt opgenomen in de bank.

Interimuitbreiders

Een laatste groot probleem in de provincie betreft de zogenaamde interimuitbreiders. Het gaat hier om meer dan duizend veehouders, schat Litjens van de ZLTO. Het betreft veebedrijven die soms al jaren geleden binnen de normen van de milieuvergunning beperkte wijzigingen ondergingen. Doordat de natuurwetgeving met terugwerkende kracht werd ingevuld, zijn deze bedrijven nu verplicht om vergaande emissiebeperkende systemen toe te passen, terwijl de landelijke wetgeving dit niet eist. Van Dun Advies schat dat zo'n driekwart van de Brabantse veehouders gerekend moet worden tot de interimuitbreiders. “Veel bedrijven hebben in de periode tussen 7 december 2004 en de inwerkingtreding van de Verordening Stikstof (15 juli 2010) hun bedrijf

gewijzigd en/of uitgebreid. In veel gevallen zijn hierbij ook bestaande stallen gewijzigd, bijvoorbeeld door hier andere diercategorieën in te huisvesten (jongvee in plaats van melkkoeien) of door de bezetting in de stallen te verhogen. In sommige gevallen ging dit gepaard met een toename van de ammoniakemissie, maar in veel gevallen ook niet. Veel van deze interimuitbreiders zitten nu in een impasse en kunnen voorlopig niets omdat zij hoger in ammoniak zitten dan hun milieuvergunning van destijds aangeeft.”

De provincie beloofde de betreffende veehouders destijds dat hun situatie per maart 2011 gelegaliseerd zou zijn, maar kon die belofte niet nakomen. Zicht op een oplossing is er nog altijd niet. “Met de komst van de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof), waar Den Haag momenteel hard aan werkt, wordt dit probleem opgelost”, meent de provinciewoordvoerder. Hoewel ‘Den Haag’ al sinds 2010 consequent roept dat de PAS binnen enkele maanden zal worden ingevoerd, is het nog altijd niet zover.

Naschrift:

De provincie Noord-Brabant laat weten onlangs extra manschappen te hebben ingeroepen voor het wegwerken van de grote achterstanden in meldingen en vergunningaanvragen. Tevens zegt de provincie met de handen in het haar te zitten voor wat betreft de vulling van de depositiebank en de legalisering van de interimuitbreiders. Zij vreest bij een voortvarende aanpak nieuwe uitspraken van de Raad van State, die de situatie verder zullen verslechteren. Het wachten is op de Haarlemmer olie (de Programmatische Aanpak Stikstof) die alle kwalen moet wegnemen. De provincie Noord-Brabant verwacht die niet voor eind 2013. Hoewel de provincie eindverantwoordelijk is voor het provinciale stikstofbeleid, laat zij nadrukkelijk weten dat het beleid volledig is uitgewerkt met convenantpartijen, waaronder de ZLTO en de LLTB.

Brabantse Statenleden matig geïnformeerd

Een coalitie van VVD, CDA en SP vormt het college en is verantwoordelijk voor het reilen en zeilen in het Brabantse provinciehuis. Mieke Geeraerds, voorzitter van de VVD-statenfractie is op de hoogte van de moeizame voortgang van de vergunningenprocedure. “Wij willen het college om geld vragen voor het tijdelijk inhuren van extra mensen. Het mag natuurlijk niet zo zijn dat agrariërs op hun vergunning moeten wachten omdat de overheid over te weinig menskracht beschikt.” Geeraerds kent niet alle achtergronden van het stroeve verloop, maar wil zich daar in verdiepen. Ook Daniëlle Aarts-Van de

Loo van de CDA-fractie weet van de moeizame afwikkeling van de vergunningen. “Maar van een ‘dubbele procedure’ en een afwijkend rekenmodel wisten wij niet af. Hierover willen we schriftelijke vragen gaan stellen aan het college van Gedeputeerde Staten.” Veerle Slegers, dossierhouder namens de SP, spreekt van een ingewikkeld dossier en wil de zaak eerst nader bestuderen alvorens te komen met een reactie. Ondanks verschillende reminders hult de SP zich in stilzwijgen. Saillant detail is dat de gedeputeerde die verantwoordelijk is voor dit dossier van SP-huize is.